

Glochidion wallichianum Muell. Arg.

มันปู (มันปลาใบใหญ่)

วงศ์ PHYLLANTHACEAE

ชื่อพื้นเมือง :

ไม้ต้นเล็ก สูงได้ถึง 15 ม. บางทีโคนต้นมีพูพอน เปลือก สีน้ำตาลอมเทาถึงน้ำตาลเข้ม แตกเป็นร่องละเอียด เปลือกใน สีน้ำตาลแดง ใบ กว้าง 2.5-5 ซม. ยาว 5-16 ซม. รูปไข่ถึงรีหรือขอบขนาน มักโค้งเล็กน้อย ปลายแหลมถึงเรียวกว้างแหลม โคนรูปลิ้ม เบี้ยว ขอบใบแบน ยอดอ่อนมีขนหยาบ ใบแก่เนื้อคล้ายหนังแข็ง สีเขียวช่นด้านบน สีเขียวอมเหลืองหรือเทาออกม่วง มีขนนุ่มสีออกเทาเป็นแผ่นแน่นด้านล่าง ใบแก่เนื้อคล้ายกระดาษ สีเขียวเข้มและเกลี้ยงด้านบน (มีขนเล็กน้อยบนเส้นกลางใบ) สีเขียวอ่อนและมีขนละเอียดอย่างน้อยบนเส้นใบ ใบแก่จัดสีเหลืองออกแดงเล็กน้อย เส้นใบ 10-11 คู่ งาม แบน ด้านบน เส้นใบย่อยเป็นขั้นบันได ก้านใบยาว 3-5 ซม. หูใบยาวประมาณ 1.2 มม. รูปสามเหลี่ยม แข็งมาก ร่วงเร็ว ดอก สีขาวหรือครีม มักมีสีเขียวอ่อนแซม ออกเป็นช่อไม่มีก้าน มีดอกเพศผู้ ได้ถึง 7 ดอก ดอกเพศเมียมีสองสามดอก หรือมีได้ถึง 15 ดอกโดยไม่มีดอกเพศผู้ ดอกเพศผู้ ขนาดประมาณ 3.5 มม. ก้านดอกยาวประมาณ 2.5 มม. กลีบเลี้ยง 6 กลีบ แยกกัน กลีบชั้นนอก กว้างประมาณ 0.8 มม. ยาว 1.7-2.4 มม. กลีบชั้นในเล็กกว่าเล็กน้อย รูปรีถึงไข่กลับ ปลายคล้ายเป็นหมวก แท่งเกสรเพศผู้ ยาวประมาณ 1.2 มม. มีอับเรณู 3 อัน ดอกเพศเมีย ขนาดประมาณ 2.2 มม. ก้านดอกยาว 0.5 มม. (ถึง 4 มม.ในผล) กลีบเลี้ยง 6 กลีบ แยกกัน กลีบนอกกว้าง 0.4-0.7 มม. ยาวประมาณ 1 มม. กลีบในเล็กกว่า รูปไข่ รังไข่ขนาด 0.8 มม. มี 3 ช่อง ยอดเกสรเพศเมีย ขนาด 1-1.4 มม. เชื่อมกันสามส่วนที่เป็นรูปกระบอง ปลายหุ้ม ผล กว้าง ประมาณ 3 ซม. ยาวประมาณ 6 ซม. ก้านผลเล็กเรียว ยาว 6-8 ซม. มีแถบแดงและขาว สุกสีแดงแบบทั้งสองด้าน (กว้างมากกว่าสูง) ปลายเป็นแฉ่ง มีก้านเกสรเพศเมียเล็กแหลม เป็นพู่เล็ก 5-6 พู ผนังบาง อ่อนมีขน แก่เกลี้ยง เมล็ดขนาดประมาณ 2.4 มม. พบกระจายถึงพบมากเป็นแห่งๆขึ้นที่โล่งหรือใกล้น้ำในป่าดิบที่ถูกรบกวน สูงได้ถึง 500 ม. พบน้อยในที่ว่างของป่าดิบ บางทีบนเขาหินปูน จังหวัด ชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง สตูล สงขลา นราธิวาส

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไชมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

